

عنوان مقاله:

بررسی اثر درآمد و تکنولوژی بر برداشت آب در ایران از منظر بلند مدت

محل انتشار:

هفتمین همایش بین المللی علوم محیط زیست، کشاورزی و منابع طبیعی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

حامد الوندی - کارشناس ارشد اقتصاد محیط زیست، دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

عدم توجه به کارایی در بهره برداری از منابع طبیعی و محیط زیستی، منجر شده تا بسیاری از منابع در کشور ما از جمله آب با برداشتی روبه روبه رو شده که بحران های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را ایجاد کرده است. در چنین شرایطی، جهت استفاده کاراتر از منابع آب با هدف رشد اقتصادی و همزمان حفاظت از این منابع، لازم است مهمترین عوامل موثر بر برداشت از منابع آب کشور بررسی شوند. با مرور مطالعات انجام شده مشخص میشود که این عوامل عبارتند از عوامل اقتصادی، جمعیت شناختی، تکنولوژی واقلیمی که هرکدام در برگیرنده متغیرهای مهم و تعیین کنندهای هستند. این پژوهش به بررسی اثر این عوامل بر برداشت منابع آبکشور در یک دوره ۴۰ ساله پرداخته و تمرکز اصلی آن بررسی اثر درآمد ملی و تکنولوژی بر استفاده آب در ایران از منظر بلندمدت است. چرا که مطالعات نشان دهنده اهمیت بیشتر این دو متغیر هستند. برای این منظور از داده ها و اطلاعات به صورت سری زمانیدر دوره مد نظر (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۹۳) استفاده شده و با استفاده از رویکرد الگوی IPAT مدل اقتصادسنجی ارائه شده که با روش خودرگرسیون توزیعی (ARDL) برآورد شده است. نتایج نشان میدهد که هموار، GDP، جمعیت و شدت برداشت آب بر استفاده از آب اثر مثبت و معنی دار داشته اند. کشش های بلندمدت بدست آمده به ترتیب ۱.۰۵، ۱.۰۱ و ۱.۰۵ و ۱.۰۵ بوده که همگی بزرگتر از ۱ هستند. در کنار متغیر تکنولوژی معرفی شده توسط الگوی IPAT یعنی شدت برداشت آب که تکنولوژی را یک معیار تسهیل کننده برداشت از منابع در نظر می گیرد، متغیر دیگری در نظر گرفته شده که موجودی سرمایه بوده و نشان دهنده کارایی در استفاده از منابع است. کشش بلندمدت متغیر سرمایه نیز ۰.۲۵ - است که نشان میدهد سرمایه گذاری میتواند با کاراتر کردن استفاده از آب، برداشت از منابع آب را کاهش دهد. بنابراین توصیه میشود که با افزایش سرمایه گذاری در جهت کارایی بیشتر به ویژه در بخش های پرمصرف آب مانند کشاورزی، بتوان میزان برداشت از منابع آب کشور را کاهش داد و به حد پایدار نزدیک کرد. همچنین نتایج نشان میدهند که عوامل اقلیمی در دوره مورد نظر کمترین تاثیر را بر میزان برداشت از منابع داشته اند.

کلمات کلیدی:

برداشت آب، درآمد ملی، تکنولوژی، سرمایه، الگوی IPAT

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1788212>

